

δλόκληρα λεπτά πρὶν παραδοθῇ εἰς τὰ ἀγγελούδια της. . .

Πρωτότυπον ἔγκλημα. Νὰ κοιμᾶται ἡ κόρη ἡσυχὰ ἐπὶ τῆς κλίνης της ἀγνωστός τις νὰ εἰσδύῃ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ὕπνου της εἰς τὸ δωμάτιόν της, νὰ τὴν ξεσκεπάσῃ καὶ νὰ χύσῃ ἐπὶ τοῦ σώματός της τὸ περιεχόμενον φιάλης μεστῆς θεϊκοῦ ὀξέος ! Αὐτὰ συμβαίνουν ὡς τὸ Παρίσι.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Πρακτορεῖον Χαδᾶ

Παρίσιοι, 16 Ὀκτωβρίου. Ὁ Μουχτάρ Πασᾶς διαψεύδει τὴν φήμην ὅτι ἀπεστάλη ἐν Βερολίνῳ ὅπως διαπραγματευθῇ τὴν εἰσόδον τῆς Τουρκίας εἰς τὴν αὐстроγερμανικὴν συμμαχίαν.

Βελιγράδιον, 16 Ὀκτωβρίου. Παύει ὁλονὲν ὁ ἐρεθισμὸς τῶν πνευμάτων.

ΠΡΩΤΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ

ὑποψηφίου βουλευτοῦ Ἀττικῆς

(Ἐκφωνηθεὶς χθὲς Κυριακῇ 4 μ. μ.)

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Ἐάν τοῦτο ἦτο ἀληθές, ἡ πολιτικὴ ἐλευθερία ἤθελεν ἀξίως καταστιγματισθῇ ὀλεθριωτάτῃ τοῖς ἔθνεσιν. Ἐθνικώτερα εἶναι πάντοτε πᾶσα ἐθνικὴ κυριαρχία ἢ οἰαδήποτε δυναστεία. Δὲν εἶναι αἶσχος ὁ μὲν οἶκος τῶν Ἀψβούργων νὰ ἐπιδιώκῃ κατὰ τὴν Ἀνατολὴν δυναστικά συμφέροντα καὶ μεγαλεῖα ἐναντίον πάσης δικαιοσύνης, τὸ δὲ Ἑλληνικὸν ἔθνος νὰ παραμελήσῃ τὴν Ἐξωτερικὴν αὐτοῦ πολιτικὴν, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται ἡ ἐθνικὴ αὐτοῦ ἀποκατάστασις ; Πρὸς τίνα νομίζετε ὅτι συναγωνιζόμεθα περὶ Μακεδονίας ; Πρὸς τοὺς Οὐγγυροὺς ἢ πρὸς τοὺς Κροάτας ἢ πρὸς τοὺς Δαλματοὺς καὶ ἐν γένει πρὸς τὰ ἔθνη τὰ ἀπαρτίζοντα τοὺς πληθυσμοὺς τοῦ αὐστριακοῦ κράτους ; Ὁχι· ἀλλὰ πρὸς τὰ συμφέροντα ἑνὸς καὶ μόνου ἡγεμονικοῦ οἴκου. Τί κοινὸν μεταξὺ τῶν φυλῶν τούτων καὶ τῆς Μακεδονίας ; ἀλλ' εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἐπαρχία αὕτη εἰς τὸν Μονάρχην, ὅστις ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀποπέμπεται ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ ζῆται χώρας ἐν τῇ Ἀνατολῇ διὰ νὰ μὴ παύσῃ μοναρχεῦν. Δὲν θὰ εἶναι αἶσχος εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ν' ἀποδειχθῶμεν κατώτεροι ὡς πρὸς τὴν δραστηριότητα καὶ τὴν δύναμιν τῆς θελήσεως ἐνὸς ἡγεμόνος ; Ἐν τῇ ἀρχαιοστοιῇ αἱ ἑλληνικαὶ πολιτεῖαι συνήγοντο εἰς ἀμφικτυονικά συνέδρια καὶ διεσκέποντο περὶ τῶν συμφερόντων τῆς ὅλης Ἑλλάδος. Ἐκεῖ ἔλαβε τὸ κρίμα τῆς ἱερᾶς αὐτοῦ ἀποστολῆς ὁ μέγας Μακεδὼν, ὁ υἱὸς τοῦ Φιλίππου καὶ τῆς Ὀλυμπιάδος. Σήμερον ἀμφικτυονία δὲν ὑπάρχει πλέον. Οἱ Δεσφοὶ δὲν ἀναπέμπουν πλέον χρησμούς καὶ δὲν ἐρμηνεύουσι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἔχομεν πρωτεύουσας, ἧτις ἀποτελεῖ σήμερον ἀμφικτυονίαν τοῦ ὅλου Ἑλληνισμοῦ καὶ ἡ πρωτεύουσα αὕτη, αἱ περικλειεῖς Ἀθῆναι, πιστεύω ὅτι θὰ σκεφθῶσιν ἀξίως τοῦ ἐνδόξου αὐτῶν ὀνόματος καὶ θ' ἀναλάβωσι τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐθνικῆς σωτηρίας ἐρμηνεύουσαι τὸ φρόνημα τῆς ὅλης Ἑλλάδος καὶ τὸ θέλημα τῆς προνοίας. Ἐάν τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν ἔχωσι πραγματικὴν ἔννοιαν, καὶ πρέπει τῷ ὄντι νὰ θεωρηθῶσιν ὡς προάγγελοι νέας ἐποχῆς, πεποιθα ὅτι νὰ

ἱστορικὴ περίοδος ἄρχεται ὅσον οὕτω διὰ τὸν Ἑλληνισμόν

Πιστεύω ὅτι ἡ θεία πρόνοια ἔστειλεν εἰς τὸ στάδιον τὴν Αὐστρίαν διὰ νὰ ἐπιδείξῃ ἡ Ἑλλάς κατ' αὐτῆς ὅλην τὴν θερμὴν τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τὴν πατροπαράδοτον αὐτῆς νοημοσύνην. Ἐάν δὲν συγκρουσθῇ ἡ πυρτις λίθος πρὸς ἑτερον σκληρότερον σῶμα δὲν δύναται νὰ παραγάγῃ σπινθήρας φλογός. Κατὰ τῶν ἀρπακτικῶν τῆς Ρωσίας τάσεων ἀντετάχθη μέχρι τοῦδε καὶ ἀντιταχθήσεται, πιστεύομεν, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αὐτῆς ἡ Εὐρώπη. Ἀλλ' ἡ δόξα τοῦ κατὰ τῆς Αὐστρίας ἀνταγωνισμοῦ πρέπει ν' ἀνήκῃ εἰς τὴν ἑλληνικὴν πρωτοβουλίαν.

Δι' ὅλης τῆς λαμπρότητος τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος, περιφρουρούμενος ὑπὸ τῶν συμπαθειῶν τῆς εὐγενεστέρας ἐν Εὐρώπῃ κοινωνικῆς τάξεως, ἔχων συναίσθησιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ καὶ καθωπλισμένος μὲ τὴν ἀπόφασιν ὀλοκλήρου ἔθνους, ὁ Ἑλληνισμὸς δύναται ν' ἀνταγωνισθῇ ἐπιτυχῶς πρὸς τὴν ἐπιρροὴν καὶ τὰς ἀθεμίτους ὀρέξεις κράτους μὴ προτεινόντος οὐδένα ἔθνισμὸν καὶ οὐδεμίαν μόνιμον ἰδέαν. Ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ θὰ ἔχωμεν ὑπὲρ ἡμῶν τὴν δυτικὴν Εὐρώπην καὶ θὰ ἐπωφεληθῶμεν θαυμασίως τῆς ἀντιζηλίας τῆς ρωσικῆς καὶ τῆς γερμανικῆς φυλῆς. Ἀλλ' ἐάν ἡμεῖς ἀρνηθῶμεν τὴν παρεχομένην ἡμῖν εὐκαιρίαν, ἐάν μὴ ἀναλάβωμεν τὴν σωτηρίαν τῆς Μακεδονίας, ὡς τὸ ἐθνικώτερον ὅλων τῶν ἡττημάτων καὶ ὡς τὴν κρηπίδα τῆς ἀποστολῆς ἡμῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ, θὰ παραγκωνισθῶμεν καὶ πάλιν ὡς φυλὴ κατὰ τὴν νέαν διακανόνισιν τῶν πραγμάτων τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ἔν σωθῇ ἡ Μακεδονία ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς Αὐστρίας, ἄλλη σιὴ δρασθηριώτερα ἡμῶν καὶ κάλλιον προστατευομένη θὰ ἐπωφεληθῇ τῶν περιστάσεων.

Δὲν πρέπει ν' ἀρνηθῶμεν ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκοσαετίαν οὐδαμῶς καὶ οὐδέποτε ἀπεδείξαμεν τὴν ζωτικότητα τοῦ ἔθνισμοῦ ἡμῶν. Δὲν πρέπει ν' ἀρνηθῶμεν ὅτι ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἐάν μὴ παρήτησεν ἐν συνειδήσει τὴν ἰδέαν τοῦ πανελληνισμοῦ, ἐν ταῖς πράξεσιν αὐτῆς ἐφάνη καθ' ὀλοκλήριαν παρητημένη εἰς τὰ ὅμματα τῆς Εὐρώπης, καὶ τοῦτο ἐξελήφθη ἐκεῖ ὡς ἑλλειψὶς ζωτικότητος, τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ ὡς παραλελυμένη συνειδήσις ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους.

Δὲν πρέπει ν' ἀποκρούσωμεν τὰ γενόμενα λάθη· ἡ παρησία ἡμῶν καὶ ἡ εἰλικρίνεια ἔσεται ἡ ἀρχὴ πάσης σοδαρᾶς ἀναμορφωτικῆς καὶ μονίμου μεταβολῆς. Σήμερον τὸ πρῶτον ἡμῶν καθήκον εἶναι, ἔστω καὶ δι' ὑπερβολικῶν ἀξιῶσεων νὰ ἀποδείξωμεν εἰς τὴν Εὐρώπην διὰ πολιτικῆς σθεναρᾶς ὅτι ὁ ἑλληνισμὸς δὲν κοιμᾶται ἐντὸς τοῦ οἴκου του, ἀλλὰ κατασκοπεύει καὶ ἐπιβλέπει τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ καὶ εἶναι ἑτοιμὸς νὰ διαρρήξῃ τὰς θύρας καὶ ἐξέλθῃ εἰς τὸ στάδιον τοῦ ἀγῶνος. Ἡ Εὐρώπη θὰ περιφρονήσῃ καὶ πάλιν ἐν δεδομένῃ περιστάσει τὸν ἑλληνισμόν καὶ τὸ πολὺ θὰ ρίψῃ αὐτῷ καὶ πάλιν ψιγία ἐλεημοσύνης, ἐάν ὁ ἑλληνισμὸς δὲν ἀποδείξῃ πρότερον εἰς αὐτὴν ὅτι εἶναι τι πλέον παρὰ πολιτικὸς ἐπαίτης, κρούων εἰς τὰς θύρας τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἰκετεύων ὑπὲρ ἐνὸς τεμαχίου γῆς Οὐδεὶς συμπαθεῖ πρὸς πτώματα, ἐξ ὧν οὐδεμίαν προσδοκᾷ βοήθειαν. Διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν ἐπικερδῆ τινα καὶ ἐντιμον συμμαχίαν πρέπει νὰ καταβάλωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ κεφάλαια τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν δυνάμεως. Καὶ δὲν εἶναι μικρὰ τὰ κεφάλαια ταῦτα καὶ εὐκαταφρόνητα, ἐάν θελήσωμεν μόνον νὰ συγκεντρώσωμεν τὰς ἐθνικὰς δυνάμεις εἰς ἐν μόνον σημεῖον καὶ μίαν πολιτικὴν, τὴν σωτηρίαν τῆς Μακεδονίας.

Ἐκεῖ πέραν τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῆς Πιερίας, ἐκατέρωθεν

Ἐτήρησα λεπτομερῆ σημείωσιν ἔκτοτε, λέγω, ἦν πα-
ραδίδω ὑμῖν πρὸς δημοσίευσιν σήμερον εὐελπιζόμενος, ὅτι
θέλετε τὴν καταχωρήσει ἀπαρallaκτικῶς, ὡς ἐγράφη, ἵνα
ἴδῃ ὁ ἀναγνώστης, πῶς ἐνεργεῖται σήμερον ἡ ὑπηρεσία,
προκειμένου περὶ καταδίκων, ἀπροστατεῦτων μάλιστα.

II

29 Αὐγούστου 1878 **τρίτη**. Ἡμέρα ἀποφράς διὰ τοὺς
ποληπτικούς, εἰς οὓς συγκατεριμῆθη ὡς ἐκ τοῦ συμ-
βάντος καὶ ἔκτοτε οὐδεμιᾶς ἐργασίας ἀνοχομαι ἀπὸ τρί-
της καὶ εἰς οὓς θὰ συγκατεριμῆθῃ βεβαίως καὶ ὁ ἀνα-
γνώστης, ἂν τυχὸν διέλθῃ τὸ παρὸν ὁδοιπορικόν μου.

Μετέβην εἰς τὰς ρηθείσας φυλακὰς πρὸς ἐπίσκεψιν
δύο ὑποδίκων—δημοσιογράφων, νομίζω, ἂν δὲν μὲ ἀπα-
τᾷ ἡ μνήμη, καθόσον δὲν ἐκοιμήθη σημεῖωσιν—ἐκεῖ συ-
νήντησα δύο τῶν διακεκριμένων ἱατρῶν, τοὺς κ.κ. Ἰωάν-
νην Ζωχιὸν καὶ Θεόδωρον Ἀρεταῖον, μεταβάντας ἐντολῇ
τῆς εἰσαγγελείας, ὅπως γνωματεύσωσι περὶ τῆς ὑγείας
τῶν περὶ οὗ ὑποδίκων καὶ μεταγωγῆς αὐτῶν, ἐν περι-
πτώσει καθ' ἣν ἐπασχον, εἰς τὸ πολιτικὸν νοσοκομεῖον.

Ἄμα τῇ εἰσόδῳ ἐκ συναισθήσεως ἐστάθην ἐν τῇ αὐλῇ
τῆς φυλακῆς καὶ ἀνέμενον τὸ πέρας τῆς ἱατρικῆς ἐπισκέ-
ψεως, ὅπως ἴδω τοὺς φίλους μου, ὅτε τις ῥακενδύτης
σχεδὸν καταδίκος, ἔχων δεδεμένην διὰ μανδυλίου καλο-
γηρικοῦ τὴν ῥίνα, μ' ἐπλησίασε.

— Κύριε, μοὶ λέγει, μετὰ φωνῆς ἱκετευτικῆς, πάσχει
ἀπὸ ἡμέρας πολλὰς ἡ μύτη μου καὶ ὁ θεὸς σὰς ἔστειλε.
Ἔχω ἀκόμα ἓνα μῆνα νὰ τελειώσῃ ἡ ποινὴ μου καὶ σὲ
παρακαλῶ μίλησε ἔς τοὺς γιατροὺς νὰ πάω εἰς τὸ νοσο-
κομεῖο καὶ ἐγὼ νὰ γιαντρευθῶ. Δὲν ἔχω κανένα νὰ μὲ
προστατέψῃ, εἰμὶ ἐρημος καὶ θὰ σοῦ γείνω σκλάβος.

— Ἡ μύτη σου νὰ γείνῃ καλὰ, τῷ ἀπήντησα· αὐτὸ
εἶνε τὸ ζήτημα καὶ ἄς λείψουν τὰ παραπάνω· θὰ ὁμι-
λήσω τῶν ἱατρῶν καὶ θὰ φροντίσω διὰ σέ. Ἀλήθεια ὁ
θεὸς μ' ἔστειλε γὰρ νὰ σοῦ πῶ ἀκόμη νὰ γείνης πλέον
καλὸς ἄνθρωπος καὶ νὰ ζήσῃς ὡς χριστιανός. Περίμενε.

Ἄμα ἐξήλθον οἱ ἱατροὶ, πλησιάζας τοὺς ἐσταμάτησα
καὶ τοῖς εἶπον τὴν αἰτίαν.

— Μάλιστα, μ' ἀπήντησαν ἀμφοτέροι προθύμως, καὶ
ἐπανελθόντες εἰς τὸν θαλαμὸν τῆς ἐπιστάσεως ἐξήτασαν
τὸν πάσχοντα, ἔχοντα ὅπῃν εἰδεχθῇ εἰς τὴν δεξιὴν πλευ-
ρὰν τῆς ῥινός. Ἀκολούθως στραφέντες πρὸς με : Πάσχει
σπουδαίως ὁ ταλαίπωρος, μοὶ λέγουν, ἀλλὰ δυστυχῶς
βιαζόμεθα καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν ἕκθεσιν· ἄς
γράψῃ ὁμῶς οὗτος ἀναφορὰν εἰς τὴν Νομαρχίαν, ἃς προσ-
θέσῃ, ὅτι τὸν ἐπεσκεφθήμεν καὶ ἂν μᾶς ἐρωτήσουν πι-
στοποιούμεν διὰ νὰ τὸν στείλωσι εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

Ἀπελθόντων παρεκάλεσα τὸν ὑπεπιστάτην τῆς φυλα-
κῆς νὰ γράψῃ τὴν ἀναφορὰν κατὰ τοὺς τύπους καὶ νὰ
προσθέσῃ ὅτι τὸν ἐπεσκεφθήσαν καὶ οἱ ῥηθέντες ἱατροί.

— Τοῦ κακοῦ, καυμένη Μιχαλίτση, λέγει τότε οὗτος
πρὸς τὸν κατάδικον. Θὰ κάνῃ ἓνα μῆνα καὶ παραπάνου,
ὅσο ν' ἄρθῃ ἀπάντησις καὶ σένα τελειώνει ἡ ποινὴ σου
μεθαύριο.

— Γράψε, φίλε μου, τὸν διακόπτω, τὴν ἀναφορὰν καὶ
τ' ἄλλα εἶνε λογαριασμός ἰδικός μας.

— Εὐθὺς, ἐγὼ δὲν βαρύνομαι καπετάνιε, ἀλλὰ δὲν θὰ
κάμῃ τίποτα· πόσοι ἔκαναν ποῦ ξεφύχαγον καὶ ξέρω γὰρ
τί λέου.

— Μετ' ὀλίγον εἶχον τὴν ἀναφορὰν εἰς χεῖρας. Ἐδῶκα
ὅσας δεκάρας εἶχον εἰς τὸν δυστυχῇ κατάδικον, εἰπὼν

αὐτῷ καὶ παρηγορητικὰς τινὰς λέξεις. Ἐπεσκεφθὲν κα-
τόπιν πρὸς στιγμὴν τοὺς δύο φίλους μου καὶ ἐκεῖθεν
μετέβην δρομαίως πρὸς τὴν Νεάπολιν, εἰς ἣν ἔμεινε τότε
ἡ Νομαρχία, ἀλλ' ἀτυχῶς εὗρον τὸ γραφεῖον κλειστὸν,
διότι εἶχε παρέλθει ἡ πέμπτη μ. μ. καὶ οἱ ὑπάλληλοι
εἶχον ἀναχωρήσει.

III

30 Αὐγούστου. Ὁ καύσων ἦτο ὑπερβολικὸς καὶ μάλι-
στα ἀνυπόφορος περὶ τὴν ἐννάτην, ὅτε μετέβην καθίδρος
εἰς τὴν Νομαρχίαν ἀπέχουσαν λίαν ἀπὸ τοῦ οἴκου μου.

Ἐκεῖ εὗρον πρόθυμόν τινα ὑπάλληλον γνωστὸν μου.

— Θέλω κ' ἐγὼ ἐν ῥοσφέτιον, φωνάζω, ἅμα τὸν ἐπλη-
σίασα, ἐπιδείξας συγγρόνως τὴν ἀναφορὰν τοῦ καταδίκου
καὶ διηγηθεῖς—τὰ καθέκαστα.

— Δόσατέ μοι τὴν ἀναφορὰν, μ' ἀπαντᾷ, τείνας τὴν
χεῖρα καὶ μείνατε ἡσυχος.

— Ἀλλὰ σὲ παρακαλῶ νὰ ἐνεργηθῇ ὅσον τάχιον, ὅ-
πως ὁ δυστυχὴς σταλῇ εἰς τὸ νοσοκομεῖον ἐγκαίρως,
διότι πάσχει πολύ.

Ἡγέρθη τότε· ἔλαβε τὴν ἀναφορὰν· μετέβη εἰς τὸ
πρωτόκολλον καὶ ἀποῦ τὴν ἐνέγραψεν εἰς τὰ εἰσερχόμενα,
μὲ τὴν παρέδωκε εἰπὼν μοι νὰ τὸν ἀκολουθήσω.

Μὲ ὠδήγησεν εἰς τὸν γραμματέα τῆς Νομαρχίας, εἰς
ὃν ἐπανέλαβον τὴν ἱστορίαν τοῦ καταδίκου καὶ ἐνεχεί-
ρισα τὴν ἀναφορὰν, συστήσας τὸ κατεπεῖγον.

Ὁ Γραμματεὺς ὑπάλληλος, ἀνήκων εἰς τοὺς ἐνεργούν-
τας, ὅπως βαδίζῃ ἡ χελώνη, ἔλαβε τὴν ἀναφορὰν, ἔθεσε
ταύτην ἐνώπιόν του, ἀποῦ ἐκαθάρισε ἄργᾳ ἄργᾳ τὰ γλα-
λιά του καὶ ἀτενίσας τὴν πρώτην γραμμὴν, ἤρχισε νὰ κα-
ταβιβάξῃ βαθμυδὺν τὴν κεφαλὴν, ἥτις ἐφθασε τέλος πάν-
των εἰς τὸν πάτο τῆς ἀναφορᾶς· κατόπιν ἀνεβίβασε τοὺς
ὀφθαλμούς ἐκ νέου· ἔβλεπε τὸ διοικητικὸν τοῦ κεφάλι καὶ
ἀποῦ ἐσκέφθη, ἐσκέφθη, ἐσκέφθη :

— Νὰ ἴδωμεν, ἀναφωνεῖ, διότι πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ἡ
Μοιραρχία, ἂν ὑπόσχεται νὰ τὸν ἐξασφαλίσῃ, ὅθεν θὰ
γράψωμεν ἐκεῖ καὶ μείνατε ἡσυχος θὰ ἐνεργηθῶσι τὰ δέ-
οντα. Εἰπὼν δὲ ταῦτα ἔθεσε τὴν ἀναφορὰν ὑπὸ ἄλλα ἐγ-
γραφα.

Ἐγὼ ἴδων, ὅτι ἤρχισεν ἡ γραφειοκρατία.

— Μὰ, κύριε, τῷ λέγω, ἀνεγνώσατε ἐπισταμένως ;
ἴδετε ὅτι πάσχει σπουδαίως ὁ δυστυχὴς κατάδικος καὶ
ἔχει ἀνάγκην ταχείας νοσηλείας ; Ἀπορῶ μάλιστα πῶς
δὲν εἶνε εἰς τὸ θεραπευτήριον ; Ἐκτὸς τούτου, μηνὸς δαί-
ται μόνον, ὅπως ἐκτίσῃ τὴν ποινὴν του.

Ὁ κ. γραμματεὺς τότε μ' ἠτένισε ἀσκαρδαμυκτεῖ καὶ
ἐφάνη σκεπτόμενος· τέλος ἀποταθεὶς εἰς ὑπάλληλον ἐ-
ζήτησε τὸ φυλλάδιον τοῦ καταλόγου τῶν καταδίκων,
ὅπερ λαβὼν ἤρχισε νὰ φυλλομετρεῖ ἐπὶ ὄραν, ἕως οὗ εὐ-
ρεν—δόξα τῷ θεῷ—ὅτι ὁ κατάδικος Μηχαλίτσης εἶχε
καταδικασθῇ εἰς δεκάμηνον φυλάκισιν καὶ ὅτι ἡ ποινὴ
του ἔληγε τὴν ἐβδόμην Ὀκτωβρίου.

— Βλέπετε λοιπόν ; τῷ λέγω.

— Ναί ! ἀλλ' ὅπως δὴποτε κρέπει νὰ ἐρωτήσωμεν τὴν
βασιλικὴν χωροφυλακὴν, καὶ ἂν μᾶς ἀπαντήσῃ, ὅτι τὸν
ἐξασφαλίζει ; τότε εὐθὺς τὸν ἀποστέλλομεν εἰς τὸ νοσο-
κομεῖον. Δὲν θ' ἀργίση, δὲν θ' ἀργίση.

— Ἀποῦ οὐκ ἦν ἄλλως γενέσθαι, τῷ λέγω, ἐνεργή-
σατε τὴν ἀποστολὴν εὐθὺς, σὰς παρακαλῶ, καὶ πηγαίνω
τὸ ἐγγραφοὶν ὁ ἴδιος εἰς τὴν Μοιραρχίαν. Τί νὰ γείνῃ ;
Ἀποῦ πρόκειται περὶ πάσχοντος, ἔχοντος μάλιστα ἐπι-

γόντως ἀνάγκην θεραπείας, πρέπει ὅλοι νὰ ταχύνωμεν.

Καὶ συγχρόνως λαβὼν τὴν ὑπὸ τὰ ἔγγραφα ἀναφορὰν τὴν ἔθεσα ἐνώπιόν του ἐπαναλαβὼν τὴν παράκλησιν.

— Τοῦτο καλεῖται, ψιθυρίζει τότε, λίαν κατεπεῖγον καὶ ἀρχίσας ἀπὸ τῆς φράσεως ταύτης ἔγραψεν εἰς τὴν χωροφυλακὴν κατόπιν διέταξε τὴν διεκπεραίωσιν τῆς ἀναφορᾶς, καὶ μετὰ τὴν παρέδωκε.

Ἐκεῖθεν πάραυτὰ μετέβην τροχάδην εἰς τὴν χωροφυλακὴν, μένουσαν τότε εἰς τὴν Πλάκκην καὶ ἐπανέλαβον τὰ αὐτὰ εἰς τὸν Μοίραρχον, ὅστις διατρέξας τὴν ἀναφορὰν καὶ τὴν ἐπισημείωσιν,

— Ἀφοῦ ἔχει μόνον ἓνα μῆνα ἀκόμη νὰ κάμῃ φυλακὴν, μοι λέγει, διατὶ ὅχι; τὸν ἐξασφαλίζω. Θὰ ᾔην βεβελίως Γορτύνιος διὰ νὰ τρέχῃς ὁ ἴδιος. Αὐτὰ τὰ διαβολοπολιτικὰ. . . .

Ἦτο «φαρμακωμένος γὰρ κουθέντα», ὡς λέγουν κοινῶς, ἀλλ' ἐγὼ δὲν εἶχον ὄρεξιν, ὅθεν.

— Δὲν γνωρίζω, τὸν διακόπτω, «πόθεν κρατεῖ τὸ μάλ' ἐκ τῆς σκούφιας του», ἀλλ' εἶνε ἀσθενὴς καὶ θεόπτωχος· καὶ τοῦτο μ' ἀρκεῖ. Λοιπὸν, παρακαλῶ, ἀπαντήσατε εὐθὺς, ἢ μᾶλλον τὸ ἀπαιτῶ, ὡς πρῶην συνάδελφος.

Ἐγραψε προθύμως. Κατόπιν ἡ ἀναφορὰ ἔπαιξε τὸν ρόλον τῆς καὶ μετὰ τὰ εἰσερχόμενα καὶ ἐξερχόμενα τῆς χωροφυλακῆς, ἥτοι ἐπρωτοκολλήθη, διεκπεραιώθη, ἡτοιμάσθη κτλ. κτλ. κτλ.

Ἄλλ' ἐγὼ εἶχον ἀποκάμει πλέον ἐκ τῆς πεζοπορίας. Καὶ ἀληθῶς δὲν ἦτον ὀλίγον, νὰ τρέχῃ τις, ἐν μέσῳ τοιούτου καύσανος, ἀπὸ τῆς Πλατείας τοῦ Συντάγματος εἰς τὴν Νεάπολιν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Πλάκκην· ὅθεν παρεκάλεσα χωροφυλακὰ τινα γνωστὸν μου νὰ δράμῃ αὐθωρεῖ εἰς τὴν Νομαρχίαν, ὅπως προφθάσῃ τοὺς ὑπαλλήλους καὶ παραδώσῃ τὴν ἀναφορὰν.

Τὸ ἔσπερας εὐρὼν τὸν ὑπάλληλον τῆς Νομαρχίας, τὸν ἠρώτησα, βεβαιώσαντά με ὅτι ἐλήρθη παρὰ τοῦ ἰδίου ἡ ἀναφορὰ καὶ ἐδόθη εὐθὺς εἰς τὸν γραμματέα καὶ ὅτι αὐτοὺς πιστεύει νὰ διαταχθῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ ὑποδίκου εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

Ἠσύχασα.

IV

1 Σεπτεμβρίου. Μετὰ μεσημβρίαν μετέβην εἰς τὴν Νομαρχίαν.

— Ἡ ἀναφορὰ, μ' ἀπήντησαν, ἐστάλη κατεπεῖγοντως ἀπὸ πρωῒας εἰς τὸν ἱατρὸν τῶν φυλακῶν, ὅπως ἐπισκεφθῇ τὸν καταδίκον καὶ μὰς ἐπιστρέψῃ ταύτην μετὰ τὴν γνωμοδότησίν του.

— Νέα λοιπὸν ἀργοπορία; ἐφώναξα, καὶ ἐντούτοις ἡ μύτη τοῦ καταδίκου εἰς κακὴν κατάστασιν.

— Ὅχι, τί λέγετε; Θὰ μὰς ἀπαντήσῃ εὐθὺς ὁ ἱατρός καὶ τελειῶναι ἡ ὑπόθεσις.

Τοὺς ἐχαίρετ' ἡ ἀπῆλθον ἡγανακτισμένοι, σκεπτόμενοι καὶ μονολογῶν.

— Ἐχομεν γραφειοκρατίαν, γραφειοκρατίαν—ἔχομεν ὑπαλλήλους γνωρίζοντας καλλίστα τὴν διοικητικὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλ' ἀγνοοῦντας, τὸ κυριώτερον, τὸ πνεῦμα τῆς διοικήσεως—πολλοὺς τούτων ἔχοντας εἰς τὴν κεφαλὴν βιβλιοθήκην γνώσεων, ἀλλὰ μὴ ἔχοντας γνῶσιν. Δυστυχεῖς, ὅσοι πάσχοντες καὶ ἀνευ μέσων ἔχουν τὴν τύχην νὰ πέσουν εἰς χεῖρας τοιούτων ὑπαλλήλων. Τί νὰ γείνῃ; ὡς ἀναμείνωμεν καὶ τὴν γνωμάτευσιν τοῦ ἱατροῦ.

2. Σεπτεμβρίου. Περί τὴν ἑνδεκάτην π. μ. μετέβην εἰς τὰς φυλακὰς καὶ ἠρώτησα τὸν καταδίκον ἂν μετέβῃ ὁ ἱατρός.

— Ναί, μ' ἀπήντησε καὶ σ' εὐχαριστῶ. Ὁ γιατρός ἦρθε χθὲς τὸ ἀπόγευμα καὶ ἀφοῦ μ' εἶδε ἔγραψε, καὶ τὰ χαρτιά τὰ δόκε τοῦ ἐπιστάτη, διὰ νὰ τὰ πάῃ στὴ Νομαρχία, ἀλλὰ δὲν ἤξερω τί ἔκανε.

Ὁ ἐπιστάτης, κληθεὶς, ἐβεβαίωσεν, ὅτι ἀπὸ πρωῒας παρέδωκε τὰ ἔγγραφα εἰς τὰς ἰδίας χεῖρας τοῦ γραμματέως.

Μετὰ μεσημβρίαν μετέβην εἰς τὴν Νομαρχίαν, ἐρωτήσας μετὰ δισταγμοῦ, διότι ἐσκέφθην, ὅτι ἴσως κατέστην ὀχληρὸς, εἰς τοὺς ἐκεῖ, ἀφοῦ καὶ ὁ ἴδιος ἦρχισα νὰ δυστροπῶ.

— Ἐλάβομεν, με λέγουν καὶ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἱατροῦ ὁμοφωνοῦντος καὶ μεθαύριον, διότι μεσολαβεῖ κυριακὴ καὶ δὲν ἐργαζόμεθα, θὰ σταλῇ χωρὶς ἄλλο ἡ ἐντολὴ εἰς τὴν Μοιραρχίαν. Μαίνατε ἡσυχος καὶ μὴ κουράζεσθαι πλέον.

— Σὰς εὐχαριστῶ, τοῖς λέγω, ἐπίσης καὶ σὰς ὑπόσχομαι καὶ ἐγὼ, ἂν μ' ἀξιώσῃ ὁ Θεὸς νὰ γείνω ποτε βουλευτὴς, νὰ προτείνω ἀπαγορευτικὸν νόμον, δι' οὗ τὰς κυριακὰς καὶ τὰς ἑορτὰς νὰ μὴ ἐργάζονται, ὡς οἱ ὑπάλληλοι καὶ αἱ ἀσθένειαι. Χαίρετε.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἐπληροφορήθην ἐξωδίκως, ὅτι, ἀφοῦ ἡ γραφειοκρατία ἠρώτησε καὶ τὸ νοσοκομεῖον, ἂν ἔχῃ κλῖνας εὐκαίρους, παρήγγειλε τῆς Μοιραρχίας νὰ μεταφέρῃ τὸν καταδίκον ἐκεῖ.

V.

Ἐκτοτε ἀγνοῶ τί ἐγένετο· ἐπομένως δὲν δύναμαι νὰ βεβαιώσω, ἂν προηγήθῃ ἡ ἀποστολὴ τοῦ καταδίκου εἰς τὸ Νοσοκομεῖον, ἢ ἂν ἐπραγματοποιήθῃ ἡ προφητεία τοῦ ὑπεπιστάτου καὶ προέλαβε τὴν ἀποστολὴν ἡ λήξις τῆς ποινῆς τοῦ ἀτυχοῦς τούτου.

Καὶ ἐν τούτοις ἐπρόκειτο περὶ ἐλαφροποινίτου πάσχοντος, ἔχοντος μάλιστα ὑπὲρ τῆς ὑποθέσεώς του ἄνθρωπον, τρέχοντα καθημερινῶς, δίκην ταχυδρόμου, ἀπὸ τοῦ Ἄννα εἰς τοῦ Καϊάφα.

Καὶ τὰ τοιαῦτα γίνονται ἐν τῇ πρωτεύουσῃ καὶ ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν τῆς κεντρικῆς Κυβερνήσεως. Φαντάσθητε τί γίνεται εἰς τὰς ἐπαρχίας, προκειμένου περὶ καταδίκων καὶ μάλιστα ἐχόντων μακρότερον χρόνον πρὸς ἔκτισιν ποινῆς καὶ οὐδένα αἰφνης νὰ φωνάξῃ ὑπὲρ τοῦ δικαίου των.

Ναί! δὲν ἀρνοῦμαι, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ αὐστηρὰ ἐπιτήρησις εἰς τὰς φυλακὰς καὶ ἐνίοτε, ὅταν ἡ διαγωγὴ τοῦ καταδίκου ἐξακολουθεῖ νὰ ᾔην σκανδαλώδης, ἡ αἰφνης ἐγκλημὰ τι λαμβάνῃ ἐπιδημικὸν χαρακτῆρα καὶ εἴνε ἀνάγκη νὰ κτυπηθῇ κατὰ κεφαλὴν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἀναπτύξεώς του, καὶ δὲν ἀρνοῦμαι, λέγω, ἐν τοιαύταις περιπτώσεσιν, ὅτι πρέπει νὰ λαμβάνωνται καὶ μέτρα τινα ἐκτακτά—ὡς ἔγραψα τελευταῖον ἐν τῇ Νέᾳ ἐφημερίδι—πρὸς τε σωφρονισμὸν ἀδιορθώτου καταδίκου καὶ πρὸς παρδειγματισμὸν τῆς κοινωνίας, ἀλλ' ὅταν προκητῇ περὶ δικαίας ἀπαιτήσεως ἀτυχοῦς θύματος τῆς ἀμαρτίας, ἢ περὶ ἀσθενείας αὐτοῦ, ἢ ἀναληγισίας, ἢ ἀδικίας, ἢ τυραννίας ἐκ μέρους τῶν ἐπιτηρητῶν καὶ τῶν ἀρμοδίων προϊσταμένων ἀρχῶν, εἴνε ὅτι ἀπάνθρωπον, ἀγριον, καὶ ἀνάξιον τῆς ἐποχῆς, ἐν ἣ ζῶμεν.

Φαλῆς